

15 jaar

Halsema
loveniers

Voorwoord

Vijftien jaar!

In 1994 waagde ik een sprong in het diepe: de start van mijn eigen bedrijf, Halsema Hoveniers. Sindsdien ben ik erachter gekomen dat 'zelfstandig ondernemer' niet betekent dat je er alleen voor staat. Ondernemen is alleen mogelijk in samenwerking met je klanten, medewerkers en leveranciers. Vandaar dat we besloten hebben een eenmalig tijdschrift uit te brengen over de klanten, medewerkers en leveranciers van Halsema Hoveniers. Dat tijdschrift heeft u nu in handen. En hoewel Halsema Hoveniers mijn naam draagt, gaat dit tijdschrift dus niet alleen over mij, maar net zo veel over u. Ik wens u veel lees- en kijkplezier. En ik hoop u spoedig (weer) te treffen.

Paul Halsema
Halsema Hoveniers

Inhoud

4	Vijftien jaar jong De geschiedenis van Halsema Hoveniers	
6	Klant in beeld: Marlies en Arnold Voskamp "We zijn klanten van het eerste uur"	
8	Mooie tuinen volgens Paul Halsema De pech van Ronald Knap	
9	Dennis Pors Voorman onderhoud bij Halsema Hoveniers	
10	Klant in beeld: Museum Meermanno Typografische sculpturen in de speeltuin	
12	Met dank aan! Kiekjes van klanten	
14	Teake Meijer Medewerker van Halsema Hoveniers	
15	Herman Poelsma "Paul is een perfecte hovenier"	
16	Dode materialen? Interview met twee leveranciers	
19	Robin Goose Voorman onderhoud bij Halsema Hoveniers	
20	Alex de Graaf Medewerker van Halsema Hoveniers	
21	Woordzoeker Met z'n allen naar Muiderslot	
22	Klant in beeld: Hans en Wanda Sparreboom 'In onze tuin bloeit er altijd wat'	

Colofon

'15 jaar Halsema Hoveniers' is een uitgave van
Halsema Hoveniers, 2009, Den Haag

Tekst en coördinatie: Mario van Vliet (mocca.nl)
Fotografie: Karen Vlieger (karenvlieger.com)
Vormgeving: Diseno (diseno-vormgeving.nl)
Druk: De Ridder Drukkerijverzorging
Oplage: 1.000 exemplaren
Oplossing woordzoeker pagina 21: jubileum

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Halsema Hoveniers vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt.

Halsema Hoveniers
Da Costastraat 129
2513 RR Den Haag
telefoon: 070 - 448 0600
e-mailadres: halsemahoveniers@kpnplanet.nl
website: www.halsemahoveniers.nl

Vijftien jaar na de sprong in het diepe

Paul Halsema besloot na de mavo de middelbare tuinbouwschool voor hoveniers en groenaanleggers te volgen. “Ik was een echt buitenmens.” Zijn keuze betekende ruim drie jaar lang, vijf dagen per week op het brommertje voor dag en dauw naar Boskoop, en negen uur later weer terug naar Den Haag.

Vooraf de lessen in snoeien, tuinaanleg én bedrijfseconomie trokken hem. “Dat bleek een goede combinatie voor een eigen bedrijf. Veel bedrijven stranden op de bedrijfseconomie, terwijl een goede administratie het fundament is.”

Na zijn opleiding werkte Paul eerst tien jaar bij een Haagse hovenier, waaronder enkele jaren als bedrijfsleider. Maar vijftien jaar geleden nam hij een forse stap: hij besloot voor zichzelf te beginnen. “Ik vind het heel leuk om alles zelf te organiseren.”

Rustige groei

De start van Halsema Hoveniers was een sprong in het diepe, vertelt Paul. Hij begon met een klein aantal klanten met wie hij in zijn vrije tijd een relatie had opgebouwd. Het was dus zaak snel het klantenbestand uit te breiden. “Ik heb in het begin veel reclame gemaakt: visitekaartjes laten drukken, adverteren in wijkkrantjes, folders ronddelen in nieuwbouwwijken. En zoals dat tegenwoordig heet: netwerken.”

Dat sloeg aan. Al na één jaar had Paul zoveel werk dat hij een medewerker kon aannemen. “Dat was een van de hoogtepunten van de afgelopen vijftien jaar. Andere hoogtepunten waren? Mijn eerste echt nieuwe werkauto, de opening van de werkplaats, het tienjarig bestaan. En prive natuurlijk de geboorten van mijn kinderen.” Na die eerste medewerker volgden er nog vier. “Die groei is rustig gegaan, gemiddeld elke 3,5 jaar heb ik een nieuwe collega aangeno-

men. En er zit nog steeds groei in, met name in het onderhoud van tuinen van particulieren. Dat is echt de basis van Halsema Hoveniers. Er zijn woningen waarvan we elk najaar en elk voorjaar de tuin onderhouden, en er zijn tuinen die we iedere maand beetpakken.” In die vijftien jaar zag Paul de vragen van klanten veranderen. “Mensen willen steeds minder tijd uittrekken voor tuinieren, en willen daarom een onderhoudsvrije tuin. Dat zie je vooral in nieuwbouw. Dat zijn vaak jonge, drukke mensen die voor het eerst een tuin hebben. Ik hoop dat in de toekomst mensen weer meer groen in de tuin toelaten. Want dat is ook goed voor het milieu.”

Huiselijke sfeer

Halsema Hoveniers telt twee onderhoudsploegen en een aanlegploeg. “Iedere ochtend drinken we gezamenlijk een bak koffie; dan deel ik tevens de werkbonnen voor die dag uit. Die huiselijke sfeer vinden mijn medewerkers prettig.”

Paul heeft wekelijks twee kantoordagen; de andere werkdagen deelt hij zichzelf in bij onderhoud of aanleg. “Ik ben een werkgever. Dat betekent dat ik verantwoordelijk ben voor een aantal gezinnen. Ik ben er dan ook trots op dat er gedurende die vijftien jaar nauwelijks verloop is geweest onder het personeel. Dat geldt overigens ook voor de klanten: ik heb nog veel mensen die klant zijn vanaf het eerste jaar. Het werk dat we leveren is blijkbaar goed...”

Helaas ziet niet iedereen dat het werk van een hovenier vakwerk is, aldus Paul. “Hovenier zijn is een echt beroep, en dat wordt jammer genoeg niet erkend door de maatschappij. Er zijn instanties die denken: we laten kansloze mensen gewoon in het groen werken, want dat kan iedereen. Maar dat is niet zo, het vakmanschap is heel belangrijk. Werken met groen moet een bezieling zijn.”

H 2009 is een feestjaar voor Halsema Hoveniers. Immers, het is vijftien jaar geleden dat Paul Halsema startte met zijn eigen bedrijf. Inmiddels telt Halsema Hoveniers vijf medewerkers en vele honderden klanten. Paul: “Ik ben trots.”

Klanten van het eerste uur

“In onze vorige woning werd de tuin al onderhouden door Paul Halsema: hij was toen nog in loondienst bij zijn werkgever. We vonden het leuk dat hij voor zichzelf begon. Daarom zijn we meegegaan naar Halsema Hoveniers. We zijn dus klanten van het eerste uur en kennen de medewerkers van Halsema Hoveniers goed. Dat is wel prettig: ze kennen onze tuin en weten wat we willen.

Het ontwerp van onze tuin is al die jaren ongeveer hetzelfde gebleven, maar Paul heeft de tuin gedurende die jaren wel verfijnd, bijvoorbeeld door het aanbrengen van nieuwe beplanting.

In onze achtertuin, die ongeveer twintig meter diep is, hebben we veel ‘evergreens’, zoals hulstbomen, coniferen en taxesbomen. In het midden ligt een groot grasveld, dat is vaak een verzamelplek als de familie op bezoek komt. We vinden gras ook leuk in een tuin.

Achter de tuin ligt een sloot. Zo kijken we uit op de bossen van Park

Arendsdorp. Onze tuin loopt schitterend over in het park, vooral door de wilde bloemen die Halsema Hoveniers er heeft geplant. We zitten dan ook graag op het overdekte terras aan de achterkant van ons huis. Daar kunnen we van mei tot en met half oktober buiten zitten. Dat is heerlijk. Het is er zo lekker stil.

In de achtertuin hebben we ook een oud rozenperk met stokrozen. Die zijn door de vorige bewoner geplant, waarschijnlijk rond 1952. Aan de zijkant van onze tuin is een grote ‘muur’ van hoge bomen: aan de andere kant ligt een ambassade. Een paar jaar geleden wilde de ambassade een boom weghalen, omdat uit veiligheidsoverwegingen daar een hek moest komen. Maar in die boom verzamelen altijd veel vogels. Toen hebben we gezegd: laat die boom alsjeblieft staan, en zet dat hek dan maar een beetje in onze tuin.

Naast onze voordeur staan twee grote taxesbomen. Die zijn heel karakteristiek, ze passen echt bij dit huis. Maar ze groeien hard, dus die vragen veel onderhoud. Dat doet Paul fantastisch

De voortuin is ongeveer zes meter diep. Aan de straat staat een boompje dat ontzettend lekker ruikt, heel zoet. Het gebeurt vaak dat mensen die voorbij lopen even stoppen met wandelen en aan die boom ruiken. Ik geef ook wel eens takjes van die boom cadeau. Het is toch leuk om bloemen en groen uit je eigen tuin te kunnen geven...

In de voortuin stonden altijd twee grote bomen, Amerikaanse Vogelkersen, die helaas vorig jaar gekapt moesten worden omdat er gevaar voor omvallen was. Nu hebben we twee nieuwe bomen geplant. Bomen met een hartvormig blad, Ginko Biloba’s, die van oorsprong een geneeskrachtige werking hebben. In de voortuin heeft Paul ook rond het bloeiende boompje voor ons keukenraam een haagje in de vorm van een hoefijzer geplant, met daartussen lavendel. Dat perkje brengt ons dus een beetje geluk.

Wij zijn zeer tevreden met Halsema Hoveniers. Niet alleen om Pauls deskundige adviezen, maar ook vanwege de prettige samenwerking met hem en zijn medewerkers.”

Marlies en Arnold Voskamp wonen sinds zeventien jaar in een monumentale woning bij Park Arendsdorp in Den Haag. “Het is een lot uit de loterij dat we hier mogen wonen”, vertelt Marlien Voskamp. Halsema Hoveniers onderhoudt de tuin van de familie Voskamp sinds vijftien jaar.

R

Pech! Het zit Ronald Knap niet mee dit jaar. De 43-jarige medewerker van Halsema Hoveniers scheurde in korte tijd drie keer zijn achillespees en zit dus gedwongen thuis. “Ik ben sinds maart volledig uit de roulatie. Het duurt waarschijnlijk nog anderhalf jaar voordat ik weer voor honderd procent kan werken.”

Een fikse tegenvaller. Want Ronald heeft het zeer naar zijn zin bij Halsema Hoveniers. “Zo’n tien jaar geleden werkte ik bij een bank, maar ik wilde iets anders, ik wilde met mijn handen werken.” Hij zag toevallig een vacature bij Halsema Hoveniers, solliciteerde, werd aangenomen en heeft sindsdien alle kneepjes van het vak geleerd. “Mijn werk is zeer gevarieerd: van onderhoud tot aanleg. Die afwisseling vind ik zeer leuk. Daarnaast vind ik het contact met klanten en met mijn collega’s zeer prettig. Ik zit dus helemaal op mijn plek bij Halsema Hoveniers. Ik kan niet wachten tot ik weer kan werken en hoop dus dat mijn been het blijft doen.”

Een sfeervolle tuin volgens Paul

Heeft u een tuin maar weinig tijd? Paul Halsema vertelt hoe u die tuin toch sfeerful kunt maken:

“Een mooie tuin heeft een goede verhouding tussen groen en dode materialen (zoals stenen of meubelen). Eigenlijk moet minimaal vijftig procent van de ruimte gevuld zijn met groen, vind ik. Maar het exacte percentage is afhankelijk van de grootte van de tuin: bij een kleine tuin mag dat percentage lager zijn.

Zonder planten, struiken en bomen kan een tuin geen sfeertuin zijn. Sfeer kun je namelijk niet maken met een bank of een stoel, daarvoor heb je echt planten nodig. En een steen is misschien wel mooi, maar een steen ruikt niet, leeft niet, groeit niet. Met beplanting kleed je een tuin aan. Geen groene vingers? Neem dan planten die weinig onderhoud nodig hebben. Weinig ruimte? Er zijn veel mooie verrijdbare plantenbakken.”

D

Dennis Pors is voorman aanleg bij Halsema Hoveniers. “Ik leerde Paul kennen tijdens mijn stage. Vorig jaar was ik op zoek naar een baan en kwam ik hem toevallig weer tegen. Paul zocht iemand voor de aanleg van tuinen, en da’s echt mijn passie: iets echt moois maken van een tuin. Ik heb het super naar mijn zin bij Halsema Hoveniers.”

“Paul geeft een persoonlijk tintje aan onze tuin”

“Het hoofdpand van Museum Meermanno, Huis van het Boek, ligt aan de Prinsessegracht 30 in Den Haag. Het is het oude huis van baron van Westreenen van Tiellandt. Achter dat pand ligt een Franse siertuin; die wordt al jaren onderhouden door Halsema Hoveniers. Het leuke is dat Paul Halsema een persoonlijk tintje geeft aan de tuin. Er staan bijvoorbeeld bloeiende planten in, en dat schijnt niet te horen bij een Franse siertuin, horen we soms van bezoekers. Maar ik vind het juist leuk dat Paul op die manier zorgt voor een originele en afwisselende tuin. En je moet niet altijd te strak aan tradities vasthouden.

In 2000 hebben we het buurpand erbij gekregen. We hebben de zolders van beide panden toen samengetrokken en daar een educatiezolder van gemaakt. Die staat in het teken van de drie historische fasen in de boekvormgeving: er is een scriptorium, waar je kunt leren schrijven met een ganzenveer, een drukwerkplaats, waar je met loden letters kunt werken, en een computerwerkplaats, waar je kunt leren dtp'en. Die zolder wordt jaarlijks bezocht door honderden schoolgroepen. Tussen de lessen door mogen ze even door de tuin rennen, zeg maar een speelkwartier. Maar die Franse tuin leent zich daar eigenlijk niet zo voor. Daarom stelde onze educatieve medewerker voor om van de tuin van ons buurpand een plek te maken waar kinderen kunnen ravotten.

We hebben toen Karen Polder gevraagd een lettertuin te ontwerpen; zij is grafisch ontwerpster en werkt vaak met grote letters. Ze heeft een schitterend ontwerp gemaakt, in lijn met de bestrating van de Franse tuin en bestaand uit liggende letters. Het zijn typografische sculpturen, verschillend van vorm en verschillend van formaat. Zo is er een F van vier meter lang, maar ook een K van veertig centimeter. De letters

hebben bovendien verschillende vormen en liggen op verschillende hoogtes. Een heel kleurrijk ontwerp.

Met hulp van tien fondsen hebben we dat ontwerp toen kunnen realiseren. De firma Boer, een bedrijf gespecialiseerd in toestellen voor speeltuinen, heeft de letters gemaakt. Halsema Hoveniers heeft de letters geplaatst en rondom de letters de betegeling aangelegd. Dat was echt een gepuzzel. Halsema Hoveniers heeft dat zeer knap gedaan. Bovendien hebben ze aan de randen van de tuin groene planten geplaatst.

In 2008 is de tuin officieel geopend. Het is echt heel mooi geworden. De tuin wordt zeer vaak gebruikt door kinderen van alle leeftijden. Het is erg leuk om te zien hoe ze puzzelen met die letters. Ze kunnen bijvoorbeeld zoeken naar woorden die er al liggen, zoals het woord 'alfabet'. En ze kunnen ook hun eigen naam maken door van letter naar letter te springen.

De lettertuin is echt een speelse en educatieve aanvulling op het museum. En dat dankzij de zeer intensieve samenwerking tussen de ontwerpster, de leverancier van de letters, Halsema Hoveniers en het museum. Je moet echt een kijkje komen nemen om het te beleven.”

Met steun van...

De lettertuin van Museum Meermanno werd gerealiseerd dankzij steun van: Fonds 1818, Gemeente Den Haag, SNS Reaal Fonds, Stichting Levi Lassen, Stichting Vrienden van het Museum van het Boek, BNG Cultuurfonds, K.F. Heinfonds, ANWB Fonds en het Ministerie van OC&W.

Museum Meermanno in Den Haag heeft een Franse siertuin. Deze wordt - “naar alle tevredenheid” - onderhouden door Halsema Hoveniers. Daarom werd Halsema Hoveniers gevraagd om ook een speciale lettertuin aan te leggen. Hoofd bedrijfsvoering en plaatsvervangend directeur Rien Schouten van Meermanno vertelt.

Met dank aan u

In de afgelopen vijftien jaar heeft Halsema Hoveniers vele tuinen aangelegd en onderhouden. Op deze pagina's vindt u een kleine dwarsdoorsnede van die tuinen. Met dank aan alle klanten die de foto's hebben toegestuurd. Wij kunnen ook nog nieuwe foto's gebruiken voor onze website. Ze zijn altijd welkom. U kunt ze sturen naar halsemahoveniers@kpnplanet.nl.

De sfeervolle entree van het woonhuis van de familie Brouwer.

Marleen druk bezig in haar tuin.

Niets lekkerder dan eten in een sfeervolle tuin, zoals hier bij Restaurant Savarin in Rijswijk.

Deze tuin van G. Cune won in 2009 de eerste prijs in de competitie 'De mooiste tuin van het Statenkwartier'.

De tuin van de familie Ulrich is zeer kindvriendelijk aangelegd.

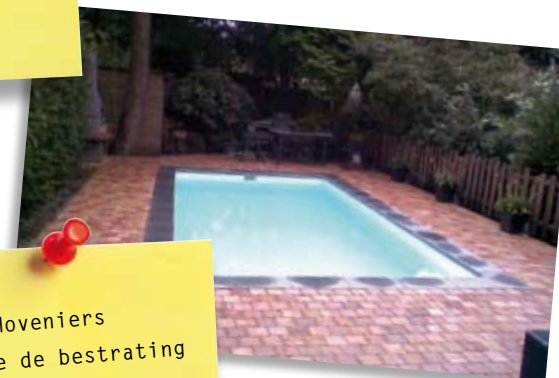
De tuin van Huize de Klerk: een fijne en mooie tuin om tijdens de zomer te relaxen.

"Van oorsprong was dit een onbeduidend taxusstruikje!", schrijft de familie Forbes. Nu is het een boom om trots op te zijn.

Anouk en Tessa helpen oma in de tuin.

Halsema Hoveniers verzorgde de bestrating en aankleding rondom het zwembad van mevrouw Dorré.

Halsema Hoveniers maakte voor mevrouw De Jong een berging voor openhaardhout en een werktafel voor het oppotten van planten.

“Ik neem mijn petje af”

Herman Poelsma is beroemd in Den Haag en ver daarbuiten. Hij is plantenskundige én radiopresentator. En je kunt Poelsma gerust een fan van Halsema Hoveniers noemen. “Hovenier zijn draait om vakmanschap.”

Herman Poelsma (58) komt uit een technisch aangelegde familie. Maar kleine Herman had niks met techniek, hij wilde iets doen met bloemen en planten. “Ik had wat met natuur.” Tot groot onbegrip van zijn familie. Herman zal wel homo zijn, werd gedacht. Gelukkig, het begrip is er gekomen en Herman zette door. Na zijn studie bloemsierkunst en de militaire dienst kon hij bij de gemeente Den Haag aan de slag als algemeen tuinman. Daar beheerde hij groenpartijen bij bijvoorbeeld ziekenhuizen en politiebureaus. Na zo’n vijftien jaar maakte Poelsma de overstap naar het bedrijfsleven en werd bedrijfsleider bij een hoveniersbedrijf. In de avonduren spijkerde hij zijn vakkennis bij en leerde hij Paul Halsema kennen. “Ik zat in hetzelfde koor als zijn vrouw.”

Eigen radioprogramma

Poelsma is een groot kenner van planten. Daarom vroeg de regionale zender Radio West of hij een programma zou willen presenteren. “Dat doe ik nog steeds, elke dinsdag van 1 tot 2. West Weet Het heet het programma. Luisteraars kunnen bellen met vragen of problemen. En ik geef actuele tips.” Door zijn radioprogramma werd hij zelfs gevraagd mee te werken aan de kerstbomentest van het programma Kassa van de Vara.

Zo rolde Poelsma ook in het lesgeven. Eerst gaf hij cursussen en lezingen, maar zo’n tien jaar geleden zegde hij zijn baan als hovenier vaar-

wel en startte als docent bij een groene opleiding in Den Haag. Nog steeds is hij leraar, maar inmiddels bij een vmbo in Barendrecht. Daar geeft hij vakken als Plantenteelt, Milieu-educatie en Aanleg & Onderhoud van Tuinen. “Ik heb bewust gekozen voor het vmbo. Ik wil de leerlingen handvatten geven waarmee ze door het leven kunnen. En ik wil ze de liefde voor de natuur bijbrengen, want dat is een goede manier om de leerlingen ook eigenwaarde bij te brengen.”

Perfecte hovenier

Poelsma is dus gestopt als hovenier. “Als hobby doe ik nog wel eens wat op zaterdag. Op die manier houd ik contact met de praktijk. Maar als het een te grote klus wordt, schuif ik het door naar Halsema Hoveniers.” Hij is namelijk onder de indruk van de kennis en kunde van Paul Halsema. “Hovenier zijn draait om vakmanschap. Ik hobbeld al wat jaren mee. En Paul verdient het predikaat tophovenier. Ik neem mijn petje voor hem af. Ik vind hem echt een perfecte hovenier.”

Milieu

Poelsma betreurt het dat tuinen in de stad steeds meer gevuld worden met dode materialen. “Ik vind het jammer dat er steeds minder groen gebruikt wordt, en steeds meer stenen. Heb je alleen een terras of balkon? Met bijvoorbeeld verrijdbare potten en verticale beplanting kun je heel veel moois maken.” Heeft de beroemdste ex-hovenier van Den Haag nog meer tips voor lezers van dit magazine? “Als je iets aan je tuin wilt veranderen, doe dat dan in overleg met een hovenier, en begin er al in het najaar mee. En denk aan het milieu: gebruik milieuvriendelijke bestrijding.”

Teake Meijer werkt sinds acht jaar bij Halsema Hoveniers. Hij houdt vooral van klassieke tuinen. “En ik vind werken in de onderhoudstuin van appartementencomplex Houtzicht erg fijn. We ontvangen regelmatig complimenten van passerende voetgangers: ze vinden dat de borders erg mooi onderhouden worden en zo rijkelijk bloeien.”

“Halsema Hoveniers is een voorbeeldklant”

Jaap de Baat (links) en Jaco van den Dool:
'Paul Halsema kan de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.'

HH

Halsema Hoveniers is een trouwe klant bij onder meer J.K. van den Dool Tuinmaterialen en De Baat Tuinmaterialen. Bij deze bedrijven bestelt Halsema Hoveniers zogenoemde dode materialen. Daaronder vallen zaken als stenen, schuttingen en grond.

[lees verder >](#)

vervolg pagina 17 >

Paul Halsema is vaste klant bij De Baat Tuinmaterialen in Den Haag en J.K. van den Dool Tuinmaterialen in Wassenaar. De relatie met De Baat bestaat al decennia. Dat begon al toen Halsema nog werkte bij een hoveniersbedrijf. Toen hij vijftien jaar geleden besloot voor zichzelf te beginnen, sprak het voor zich dat hij zijn bestellingen bij De Baat bleef doen.

Tuinmaterialen

“Onze band met Halsema Hoveniers is enorm goed”, vertelt Jaap de Baat, directeur van De Baat Tuinmaterialen, dat onder meer stenen, schuttingen en benodigdheden voor vijvers levert aan hoveniers en groenvoorzieners. Particulieren kunnen terecht bij zijn tuincentrum, Groenrijk de Wilskracht (www.dewilskracht.nl). “Wij leveren alles voor de tuin: van een schroefje tot een complete schutting, en van visen tot een hele vijver. En we hebben ook een eigen hoveniersbedrijf, ook onder de naam De Wilskracht.”

De relatie met J.K. van den Dool Tuinmaterialen (www.jkvddoolbv.nl) bestaat inmiddels ook al vele jaren. Dat bedrijf richt zich met name op de groothandel. Directeur Jaco van den Dool: “We verhandelen jaarlijks bijvoorbeeld 150 duizend ton steen aan hoveniers en groot-groenvoorzieners.”

Fax, telefoon

Die goede relatie met De Baat Tuinmaterialen en J.K. van den Dool Tuinmaterialen in Wassenaar betekent niet dat Halsema Hoveniers dagelijks over de vloer komt bij beide leveranciers. De Baat: “De bestellingen komen meestal per fax of per telefoon binnen. Wij leveren die dan af op de plek van bestemming.”

Van den Dool: “Wat ook vaak gebeurt is dat particuliere klanten door

Paul Halsema naar ons bedrijf ‘gestuurd’ worden: ze kunnen dan hier spullen uitzoeken voor hun tuin. Wij zorgen er dan voor dat Halsema Hoveniers die spullen op het juiste moment geleverd krijgt.”

Overigens: de goederenstroom gaat ook wel eens in tegenovergestelde richting. J.K. van den Dool Tuinmaterialen en De Baat Tuinmaterialen voeren namelijk ook groenvuil, schuttingen en oude materialen af. Als uw tuin gerenoveerd is door Halsema Hoveniers, dan is de kans dus groot dat de verwijderde materialen daar terecht zijn gekomen.

Vertrouwen

Van den Dool en De Baat zijn blij met de relatie met Halsema Hoveniers. Van den Dool: “Ik waardeer het als een klant zo loyaal is aan een leverancier. Ik hoop dan ook dat de relatie die we hebben zo blijft. Want Paul is een voorbeeldklant.” De Baat: “Halsema Hoveniers is een zeer degelijk bedrijf: klanten en leveranciers worden zeer netjes behandeld. Volgens mij kan Paul Halsema de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.”

Trends in tegels

Wilt u de bestrating in uw tuin vernieuwen? Wie weet er beter wat de trend is komend jaar dan een leverancier aan de groothandel? Daarom die vraag aan Jaco van den Dool: “De trend voor 2010 is: tegels in grote formaten, bijvoorbeeld in de formaten 60 x 60, 80 x 80, 40 x 80 of 50 x 100 centimeter. Zulke grote tegels brengen namelijk rust in de tuin. Natuursteen wordt nog populairder. En de voeg is terug: tegels worden dus niet meer ‘koud’ tegen elkaar aan gelegd, maar met een voeg ertussen.”

Robin Goose is sinds vier jaar voorman onderhoud bij Halsema Hoveniers. “Ik voel me erg thuis bij de werkwijze van Paul: hij heeft aandacht voor de klant, houdt van doorwerken en levert echt kwaliteit. Dat laatste zeggen meer hoveniers, maar Paul zet echt altijd de puntjes op de i. De leukste tuinen om te onderhouden? Ik houd erg van weelderig, bijvoorbeeld een volle border die zorgt voor een mooie overgang naar de rest van de tuin.”

Naar Muiderslot!

Het vijftienjarig bestaan van Halsema Hoveniers is inmiddels gevierd met de medewerkers en hun aanhang. In november zijn ze op bezoek geweest bij het Muiderslot.

Vind de woorden in de woordzoeker. Als u alle woorden heeft gevonden, blijft er een aantal letters over die samen een nieuw woord vormen. (De oplossing vindt u in het colofon).

aarde	n	a	j	a	a	r	s	b	e	u	r	t
alex	t	z	h	r	l	j	s	p	a	d	e	k
boom	e	a	o	o	e	s	c	h	u	u	r	l
dennis	a	n	u	b	x	t	o	p	p	e	n	i
gras	k	d	t	i	r	o	n	a	l	d	u	n
hout	e	c	d	n	l	a	d	d	e	r	b	k
klinkers	a	u	e	b	p	v	i	j	v	e	r	e
kruiwagen	a	n	n	o	o	a	p	l	a	n	t	r
ladder	r	e	n	o	t	i	u	t	u	i	n	s
najaarsbeurt	d	t	i	m	l	e	u	l	g	r	a	s
paul	e	m	s	k	r	u	i	w	a	g	e	n
plant	v	l	o	n	d	e	r	p	l	a	n	k
pot												
robin												
ronald												
schuur												
spade												
teake												
toppen												
tuin												
vijver												
vlonderplank												
zandcunet												

WOORDZOEKER

Alex de Graaf startte drie jaar geleden als leerlinghovenier bij Halsema Hoveniers, maar is inmiddels een volwaardig medewerker. “Ik ben zeer geïnteresseerd in exotische planten, zoals palmen. In de tuin van mijn ouders heb ik een eigen hoek met zelf gezaaide en opgekweekte exotische planten. Dat zaad koop ik via internet van over heel de wereld.”

“Bij de eerste handdruk voelde het al goed”

Wanda en Hans Sparreboom wonen in het Haagse stadsdeel Leyweg. Ze besloten drie jaar geleden hun strakke, moderne achtertuin opnieuw te laten ontwerpen. Samen met Halsema Hoveniers kozen ze voor een gezellige, mediterrane sfeer.

“We zijn ongeveer acht jaar geleden hier komen wonen met onze dochter Richella. De achtertuin was een strak ontworpen tuin, verdeeld in plateaus en driehoeken en met veel grindtegels. Het zag er redelijk uit, maar was niet praktisch, vooral niet als je twee honden hebt en af en toe een bal wilt gooien. Daarom hebben we drie jaar geleden besloten een paar hoveniers te bellen. Halsema Hoveniers was er daar een van. Bij de eerste handdruk met Paul Halsema voelde het al goed. Daarom hebben we voor hem gekozen.

Wat we wilden was een tuin met gras, want stenen vind ik niks. Daarnaast wilde ik kunnen genieten van het uitzicht, en dus geen volgebouwde tuin. Verder moest de tuin praktisch zijn en wilden we een mooie uitstraling, bijvoorbeeld Engels of Italiaans. Paul heeft op basis van die uitgangspunten een basisontwerp gemaakt, daarover hebben we gesproken en daar is dit ontwerp uit gekomen.

In het eerste deel van de tuin ligt een terras van marmer en tegen het huis staat een druivenrank. Dat is een erg mooie plek. Door die druiven hebben we altijd schaduw bij het huis.

Na dat eerste stuk is een border, en vervolgens is de tuin in vier delen gesplitst door tegels in terracottakleur. In een van de delen ligt een zonneterras met een douche met warm en koud water; in een ander deel staan mooie Italiaanse potten met planten. Het deel daarnaast heeft een fontein, twee kranen en een coniferen haag; dat heeft een Italiaanse sfeer. En er is een deel met een Grieks beeld en een tuinspiegel. Verder heeft Paul de vlonder bij de sloot vervangen door een mooie diepliggende vlonder en is het oude schuurtje vervangen.

Ik ben zeer tevreden. We zijn geen mensen die de hele dag in de tuin zitten. Maar vanuit de woonkamer kijken we zo de tuin in. Ik vind vooral de kleuren in onze tuin mooi. In dat stuk met de plantenpotten bloeit er altijd wat, er is altijd wat aan de hand. Dat is erg leuk om

te zien.

Ik maai het gras zelf, maar meer niet. Daarom wilden we een tuin die redelijk onderhoudsvrij is. Twee keer per jaar komt Halsema Hoveniers langs voor onderhoud. Dan spreken we door wat eventueel veranderd moet worden. Zo twijfel ik over de druivenranken. Er zitten vaak vogels zoals duiven in en dat is niet zo fris vlakbij je terras. Dat halfjaarlijks contact is erg prettig. En ook plezierig is dat de prijs-kwaliteitverhouding bij Halsema Hoveniers prima is.”

အလုပ်

အလုပ်
အလုပ်